

OBSAH

1
Už 25 let si mohou Evropané užívat jednotný evropský trh

2
Jak se Visegrád plánuje zapojit do evropské obrany

3
Předplacený obsah bude možné sledovat v celé EU

4
EU nabídne obcím 15 tisíc eur na zřízení wifi na veřejných místech

České kulturní podniky mohou získat 25 milionů eur na úvěry

5
Mezi rizikovými produkty jsou v EU nejčastěji hračky a auta

6
Budoucnost fondů regionální politiky? Existují tři možné scénáře

8
Eurozprávy z regionů

Eurolisty březen-duben 2018

Vážení čtenáři, vítám Vás na stránkách rozšířeného jarního dvojčísla Eurolistů! V roce 2018 si Evropská unie připomíná významné jubileum - čtvrtstoletí existence jednotného trhu, doposud bezpochyby největšího výdobytku evropské integrace. Na vysoce aktuální aspekty současného fungování i budoucnosti společného trhu se proto zaměřuje i většina článků tohoto vydání. Vaší pozornosti tak mohou doporučit texty o rizikových produktech či o právu na sledování předplaceného obsahu v rámci EU. Unie rovněž vyčlenila finanční prostředky pro rozšíření sítě wifi v obcích a pro podporu kulturních podniků. Tematickou mozaiku dotváří podrobné analýzy role Visegrádu v bezpečnostní a obranné spolupráci a o scénářích budoucnosti regionálních fondů. Zbytek patří jako vždy zprávám z regionů. Přeji Vám příjemný zážitek!

Petr Pospíšil, editor Eurolistů

AKTUALITY Z EU

Už 25 let si mohou Evropané užívat jednotný evropský trh

© Audiovizuální služba Evropské komise

Evropská unie letos slaví 25 let jednotného evropského trhu, který začal fungovat 1. ledna 1993. Obyvatelům EU umožňuje studovat, pracovat nebo brát důchod v jakékoli zemi Unie. Díky sjednocování digitálního trhu mohou také volat ze zahraničí za domácí ceny nebo bez omezení nakupovat na internetu v kterékoli zemi Unie.

Jednotný evropský trh neboli vnitřní trh je považován za jeden z hlavních úspěchů Evropské unie. Jedná se o největší bezbariérovou ekonomickou oblast na světě, která zahrnuje 500 milionů spotřebitelů a zhruba 21 milionů malých a středních podniků. Její hrubý domácí produkt se pohybuje kolem 13 bilionů eur.

Vnitřní trh tvoří 28 členských států EU, přístup na něj mají také Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko. Gruzie, Moldavsko a Ukrajina mají přístup do některých sektorů jednotného trhu.

Spotřebitelé mají větší výběr a nižší ceny

V rámci jednotného trhu platí takzvané čtyři svobody – mohou se v něm volně pohybovat osoby, zboží, služby a kapitál za stejných podmínek, jako na trzích jednotlivých států. Obyvatelé EU díky tomu mohou studovat, žít, nakupovat, pracovat a pobírat důchod v kterékoli zemi EU a využívat produkty z celé Evropy.

Pro spotřebitele znamená jednotný evropský trh větší výběr a nižší ceny. Přispívá ale také k růstu ekonomiky a pomáhá vytvářet pracovní místa. Podle údajů Rady Evropské unie se díky němu zvýšil růst ekonomiky EU o 25 % a vytvořilo se

3,6 milionu pracovních míst.

Dalším krokem je jednotný digitální trh

EU se nyní soustředí na dokončení jednotného digitálního trhu. Spotřebitelům i podnikům má zajistit neomezený přístup ke zboží a službám na internetu a stejné podmínky při jejich nákupu či prodeji bez ohledu na hranice.

V letech 2016 a 2017 se podařilo například zrušit poplatky za roaming nebo modernizovat ochranu údajů. Obyvatelé EU mohou nově sledovat předplacený online obsah i v jiném státě Unie, při nákupech na internetu už také nejsou omezeni svou zeměpisnou polohou (tzv. geoblocking). Následovat má odstranění dalších regulačních bariér.

Podle údajů Evropské komise by dokončení jednotného digitálního trhu mohlo hospodářství EU přinést ročně 415 miliard eur a vytvořit stovky tisíc nových pracovních míst.

Odstranění bariér trvalo přes 30 let

Hospodářský prostor bez vnitřních hranic funguje díky odstranění celních, obchodních, daňových, technických, právních a administrativních bariér mezi trhy. Klíčovým prvkem, který umožňuje obchodovat bez překážek, je vzájemné uznávání norem. Cesta ke sjednocení vnitřního trhu ale nebyla jednoduchá.

Vytvoření společného trhu si zakladatelské státy stanovily jako hlavní úkol již v Římské smlouvě z roku 1957. Podle jejich představ měl být dokončen v roce 1969, ukázalo se ale, že termín nelze stihnout. Ještě v 80. letech bránily volnému pohybu fyzické kontroly na vnitřních hranicích, odlišné národní předpisy nebo rozdílné sazby nepřímých daní.

Zbývající bariéry se podařilo odstranit až po nástupu nově Komise v čele s Jacquesem Delorssem v roce 1985. Jednotný evropský trh v dnešní podobě začal fungovat 1. ledna 1993.

Autor: Tereza Chlebounová, Euroskop

KALENDÁŘ

Podrobný aktuální přehled seminářů, přednášek a dalších akcí naleznete na webových stránkách jednotlivých Eurocenter.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

European Jobday

Kdy? 10.4.; 10:30-14:00

Kde? Menza Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Studentská 797, České Budějovice.

Bulharský večer

Kdy? 11.4.; od 18:00

Kde? Bar Lanovka, Lannova tř. 238/2, České Budějovice.

Mezinárodní vědecká konference "Udržitelný rozvoj IX. - Evropa svobody, bezpečnosti a práva"

Kdy? 12.-13.4.

Kde? Krajský úřad Jihočeského kraje, U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice.

OSTRAVA

Migrační politika EU

Kdy? 11.4.; 14:15-15:45

Kde? Ekonomická fakulta VŠB-TUO, Havlíčkovo nábřeží 38a, Ostrava.

Kde leží hranice mezi sdílením a podnikáním?

Kdy? 18.4.; 13:05-14:40

Kde? Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné SLU (aula), Univerzitní nám. 1934/3, Karviná.

Skruté perly kulturního dědictví Evropy: Kypr

Kdy? 26.4.; 16:00-17:30

Kde? Knihovna města Ostravy - pobočka Výškovice, ulice 29. dubna č. 33, Ostrava-Výškovice.

PARDUBICE

Veletrh dotačních příležitostí

Kdy? 12.4.; 9:00-15:00

Kde? Krajský úřad

Jak se Visegrád plánuje zapojit do evropské obrany?

Projekt stálé strukturované spolupráce v obranné oblasti, známý pod zkratkou PESCO, byl spuštěn 11. prosince 2017. Jeho hlavním cílem je posílit spolupráci Evropské unie v otázce bezpečnosti, o níž v současnosti panuje v Evropě rostoucí zájem.

V rámci jeho představení bylo zveřejněno prvních 17 plánovaných projektů, jen jeden se týká zemí Visegrádu, a to Slovenska. Je nutno poznamenat, že tento projekt leží na ramenu jednotlivých členských států a jeho úspěch záleží zejména na jejich aktivitě a ochotě se do programu zapojit.

Slovenský projekt nepřímé palebné podpory

Slovensko jako jediné ze zemí V4 dostalo svůj návrh do 17 schválených projektů první vlny. Podle slovenského ministra obrany Petera Gajdoše se tak ukázalo jako aktivní člen Evropské unie, který investuje do evropské bezpečnosti a není pouze pasivním členem.

Projekt nepřímé palebné podpory nazývaný také EuroArtillery má za úkol zejména vyvinout přesnou a mobilní dělostřeleckou platformu, která podpoří palebnou sílu EU na současných bojištích. Modernizace samohybných dělostřeleckých oddílů a vývoj nového řízení palby se tak zároveň setkává s prioritami nutného přezbrojení a modernizace nejen slovenské armády a s programovým prohlášením slovenské vlády týkajícím se investic do obrany.

Dělostřelecké systémy jsou dlouhodobě tradiční součástí obranného průmyslu Slovenska a participace na tomto projektu tak může Slovensku pomoci stát se v tomto odvětví evropským hegemonelem a výrobu přenést i na evropskou úroveň.

Zapojí se Česko a Maďarsko do projektu EuroArtillery?

Kromě Slovenska a Španělska prohlásila i maďarská a česká vláda ochotu zapojit se do slovenského projektu nepřímé palebné podpory.

V roce 2015 představil tehdejší slovenský ministr obrany Martin Glváč na veletrhu IDET v Brně nový projekt lehké houfnice Eva, která v mnoha parametrech překonala svoje současníky z celého světa. Houfnice byla představena zejména jako zbraňový dělostřelecký systém určený pro export.

Tento projekt je zajímavý i tím, že na něm slovenská firma DMD Group spolupracovala s českou společností Tatra, která měla na starosti podvozkovou platformu. Od roku 2015 prošel tento zbraňový systém ještě několika obměnami a očekává se jeho letošní představení v dalších

třech variantách. Společnost Tatra Trucks mimo jiné stojí také za výrobou úspěšné houfnice DANA, jejíž zmodernizovaná verze patří k tomu nejmodernějšímu, co česká armáda ve výzbroji má. Právě na tyto zakázky a dlouhodobé know-how může Česko v rámci nejen tohoto projektu navázat.

Podle maďarského ministra obrany Istvána Simicského bude Maďarsko v projektu EuroArtillery působit zatím jako pozorovatel a v budoucnu se z něj stane případně plnohodnotným účastníkem. V lednu 2017 spustila maďarská vláda program Zrínyi 2026, v rámci kterého má v následujících letech dojít k zásadní modernizaci armádní techniky a spekuluje se i o investici do nových houfnic a dělostřeleckých systémů, které Maďarsku ve výzbroji dlouhodobě chybí.

Nizozemský projekt vojenského Schengenu

Státy Visegrádu se mohou nicméně zapojit hned do několika představených pilotních projektů, se kterými přišly jiné země. Prvním, na kterém již spolupracují, je projekt armádní mobility tzv. Military Schengen, který byl představen nizozemskou vládou.

© čtk

Jeho hlavním cílem je podpořit členské státy EU při procesu zjednodušení přeshraničního transportu vojenských jednotek a materiálu a pomoci tak k rychlejšímu přesunu armád členských států napříč Evropou.

Tento projekt by měl pomoci zjednodušit byrokracii a legální nařízení, která takové přesuny v současnosti svazují. Dále se chce zaměřit i na budování lepší infrastruktury. Čekací lhůta na některých hraničních přechodech se v současnosti pohybuje v rozmezí několika dnů a na vyřízení všech formalit jsou potřeba desítky logistických odborníků. Bezprostřední zkušenosti s válkou na Ukrajině a hrozby z toho plynoucí dodaly tomuto projektu na důležitosti a stal se tak jedním z prvních návrhů v rámci iniciativy PESCO.

Možnost zapojení států V4 do dalších projektů první vlny

Pardubického kraje (sál Jana Kašpara), Komenského náměstí 125, Pardubice.

O reformě Společné zemědělské politiky EU

Kdy? 27.4.; 11:00-12:30
Kde? Univerzita Pardubice -
Dopravní fakulta Jana
Pernera, Studentská 95,
Pardubice.

PLZEŇ

Od zakřiveného banánu k evropské armádě

Kdy? 12.4.; 9:30-11:00
Kde? Aula MUP, Koterovská 85, Plzeň.

Debaty pro studenty SŠ se státním tajemníkem pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR Alešem Chmelařem.

Česko v dnešní Unii aneb ze zákulisí českých vyjednávání v Bruselu

Kdy? 12.4.; 13:10-14:40
Kde? Posluchárna ZČU VC-301, Veleslavínova 42, Plzeň.
Debaty pro studenty VŠ se státním tajemníkem pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR Alešem Chmelařem.

Měli bychom chtít více nebo méně sociální Evropy?

Kdy? 13.4.; 9:30-11:00
Kde? Aula JJ 221 ZČU, Jungmannova 1, Plzeň.

Perly Bulharska i Česka I

Kdy? 16.4.; od 14:00
Kde? Městská knihovna Rokycany (Zelený dům), Masarykovo nám. 80/I, Rokycany.
V rámci cyklu "Putování po evropském kulturním dědictví a s fondy EU".

Perly Bulharska i Česka II

Kdy? 24.4.; od 17:00
Kde? Městské muzeum a galerie Nepomuk, náměstí A. Němejce 126, Nepomuk.
V rámci cyklu "Putování po evropském kulturním dědictví a s fondy EU".

Poté, co se české vládě nepodařilo prosadit svůj návrh na projekt chemické ochrany a výuky leteckého personálu, rozhodla se česká strana podpořit německý projekt jednotného lékařského velení. Jedná se o sdílenou zdravotní platformu, která pomůže s tréninkem vojenského i nevojenského personálu a zajistí potřebné lékařské vybavení. Součástí projektu je i zbudování mobilních lékařských zařízení a tvorba expertních týmů a krizových strategií. Do tohoto projektu se kromě Česka chce zapojit ještě Polsko a Maďarsko.

Další projekt, který spojuje země Visegrádu je francouzský projekt vývoje softwaru pro bezpečnou radiovou komunikaci. Jeho cílem je propojit všechny evropské státy v rámci společné vojenské radiové platformy, která bude aplikovatelná ve všech evropských armádních radiostanicích. Zjednoduší a osamostatní se tak datová a hlasová komunikace mezi armádními jednotkami jednotlivých států Unie.

Předplacený obsah bude možné sledovat v celé EU

Uživatelé z členských zemí, kteří si doma předplatí určitý online obsah, jej od 1. dubna 2018 budou moci využívat kdekoli v Unii. Nová pravidla umožní, že digitální platformy budou moci nabízet přenositelnost přes hranice, aniž by musely získat licence na další území. Pravidla se budou vztahovat na placené služby, mohou se však pro ně rozhodnout i poskytovatelé bezplatného obsahu.

Od 1. dubna předplatitelé online obsahu nepřijdou o své oblíbené filmy, seriály, sportovní přenosy, hry nebo elektronické knihy, na které mají ve své zemi digitální předplatné, ani když zamíří do kteréhokoli jiného státu EU.

© Pixabay

Dosažení dohody o přenosnosti a odstranění překážek, které Evropanům bránily ve využívání předplatného k digitálním médiím a placeného online obsahu, když byli na cestách, představuje další prohloubení jednotného digitálního trhu.

Země Visegrádu kromě Polska projevíly také zájem o italský projekt výroby lehkého obrněného vozidla. Jeho hlavním cílem je vyrobit upravitelnou platformu lehkého vojenského obrněnce, který by poté bylo možné vyrábět v několika různých variantách a zprostředkovat sdílený servis pro všechny zúčastněné členy projektu.

Visegrád stojí zatím spíše v pozadí

Navzdory tomu, jak velkou část veřejné debaty v těchto zemích tvoří otázky bezpečnosti a obrany, v rámci projektu PESCO stojí státy V4 zatím spíše v pozadí a tvoří mnohdy pouze roli pozorovatelů. Prosadit vlastní projekt se zatím podařilo pouze Slovensku, a to bez aktivní účasti dalších států Visegrádu. Místa pro další spolupráci je však stále mnoho. Bude tedy záležet čistě na ochotě jednotlivých států a jejich vlád se do projektu aktivněji zapojit a případně přijít s vlastními návrhy.

Autor: Tomáš Dvořák, analýza psaná pro Euroskop

Nová pravidla pomohou jak poskytovatelům, tak spotřebitelům

Místopředseda Komise Andrus Ansip, komisařka pro digitální ekonomiku Marija Gabrielová, společně se zástupci Parlamentu od nových pravidel očekávají, že na straně jedné posílí práva spotřebitelů, a na straně druhé „poskytovatelům služeb pomohou zvýšit počty předplatitelů“, jelikož uživatelé budou mít větší motivaci si online služby předplatit.

Dohodnutá pravidla bezprostředně reagují na chování uživatelů nových technologií v Evropě a zvyšujícího se počtu předplatitelů.

Reflexe rostoucího zájmu spotřebitelů o videoslužby

Nová pravidla reagují na rostoucí poptávku na digitálním trhu. Za předplatné videoslužeb rostly výdaje spotřebitelů v letech 2010 až 2014 o 113 % ročně a počet uživatelů stoupl mezi lety 2014 a 2015 o 56 %.

Dále se odhaduje, že přeshraniční přenositelnost by mohlo využít nejméně 29 milionů lidí, tedy 5,7 % spotřebitelů v EU. A v budoucnu by jich mohlo být mnohem více – do roku 2020 až 72 milionů.

Téměř 60 % mladých Evropanů navíc uvádí, že možnost s předplatným cestovat hraje při rozhodování o předplacení online služeb důležitou roli.

Autor: Euroskop

PRAHA

Kdy se západní Balkán stane součástí EU?

Kdy? 12.4.; 17:00-18:30
Kde? Evropský dům,
Jungmannova 24, Praha 1.

Kdy budeme v českých obchodech kupovat stejné potraviny jako v Německu?

Kdy? 26.4.; 17:00-18:30
Kde? Evropský dům,
Jungmannova 24, Praha 1.

EU nabídne obcím 15 tisíc eur na zřízení wifi na veřejných místech

Evropská komise dnes otevřela přihlášky do programu, ve kterém chce finančně podporovat obce a města při instalaci bezplatného wifi připojení k internetu na veřejných místech. Obce, které mají zájem o jednu z poukázek v hodnotě 15.000 eur (asi 3,75 milionu Kč), se nyní mohou registrovat na internetovém portálu WiFi4EU.eu.

V polovině května bude pro registrované obce vyhlášena první výzva a podle systému "kdo dřív přijde, bude dřív na řadě", bude následně rozdělena prvních tisíc poukázek. V příštích dvou letech budou následovat další čtyři výzvy, uvedla dnes unijní exekutiva.

Do roku 2020 bude na financování zařízení pro bezplatné veřejné wifi služby z rozpočtu EU k dispozici 120 milionů eur. Finance by mělo získat až 8 000 obcí ve všech členských státech a také v Norsku a na Islandu.

Sítě budou zdarma a bez reklam

Obce mohou použít poukázky WiFi4EU na nákup a instalaci wifi zařízení v centrech místního veřejného života, která si zvolí. Náklady na údržbu sítě dál ponесou samy.

Sítě financované z programu WiFi4EU budou muset být dostupné zdarma, bez reklam a nesmějí sloužit ke shromažďování osobních údajů. Finanční prostředky získají pouze ty sítě, které nebudou zdvojovat stávající bezplatné soukromé nebo veřejné nabídky podobné kvality v tomtéž veřejném prostoru.

Wifi v parku, muzeu nebo v čekárně u doktora

Díky novému projektu by v místech, kde dosud není dostupné volně přístupné veřejné vysokorychlostní připojení, měl být signál wifi dosažitelný v parcích, na náměstích, v čekárnách u lékaře, v nemocnicích, muzeích či knihovnách.

EU předpokládá, že orgány veřejné správy také díky projektu budou moci rozvíjet vlastní digitální služby, jako například elektronické

České kulturní podniky mohou získat 25 milionů eur na úvěry

České malé a střední podniky působící v oblasti kultury a kreativního průmyslu budou nově moci získat 25 milionů eur na úvěry z programu Kreativní Evropa. Umožní to dohoda Evropského investičního fondu s Komerční bankou. Na finance tak budou moci dosáhnout pododvětví jako jsou digitální hry, design či audiovizuální služby.

Evropský investiční fond (EIF) a Komerční banka (KB) podepsaly dohodu o záruce pro české podniky, která umožní KB rozšířit podporu na

zdravotnictví či elektronickou veřejnou správu.

EU usiluje o vysokorychlostní připojení v celé Evropě

Projekt WiFi4EU je součástí úsilí EU vytvořit v Evropě "digitální unii". Cílem této strategie, kterou vytyčila Evropská komise v roce 2015, je usnadnit spotřebitelům a podnikům přístup ke zboží a službám on-line v celé Evropě a podpořit růst evropské digitální ekonomiky. Podle Evropské komise by plně funkční jednotný digitální trh mohl hospodářství EU každoročně přinést až 415 miliard eur.

Iniciativu WiFi4EU oznámil Jean-Claude Juncker ve svém projevu o stavu Unie v září 2016.

© Audiovizuální služba Evropské komise

„Dnešním spuštěním portálu WiFi4EU jsme učinili první konkrétní krok, abychom pomohli obcím poskytovat bezplatné wifi připojení,“ uvedl k tomu místopředseda Komise pro jednotný digitální trh Andrus Ansip.

„Je to výrazný pokrok a bych byl také velmi rád, kdyby Evropský parlament a Rada dokončily práci na navrhovaném telekomunikačním kodexu k zajištění vysokorychlostního připojení v celé EU. Mimo jiné je třeba zlepšit celoevropskou koordinaci spektra a stimulovat investice do vysokokapacitních sítí, které Evropa potřebuje,“ dodal komisař.

Autor: Euroskop, Evropská komise, čtk

české kulturní malé a střední podniky, které jsou vnímány jako rizikovější.

Během tří let tak budou moci získat úvěry dosud opomíjená pododvětví, jako jsou audiovizuální služby, digitální hry, design či začínající kreativní podniky zaměřené na digitální obsah. Úvěry dosáhnou celkové hodnoty 25 milionů eur.

„Komerční banka má silnou pozici, pokud jde o škálu produktů podporovaných skupinou Evropské investiční banky. KB je rovněž výrazně

zapojena do poskytování úvěrů na kulturní projekty, např. v oblasti filmové tvorby. Jsem proto velmi rád, že nyní v první fázi tohoto programu můžeme ve spolupráci s Evropským investičním fondem nabídnout klientům podporu jejich projektů v celkové výši 650 milionů Kč," uvedl generální ředitel Komerční banky Jan Juchelka.

Úvěry by mohlo získat na 700 podniků

© Pxhere.com

Podporu budou moct získat z nového záručního nástroje pro kulturní a tvůrčí odvětví v rámci programu EU Kreativní Evropa. Očekává se, že díky tomuto novému záručnímu nástroji by mohlo získat přístup k financování celkem přibližně 700 malých a středních podniků.

Kreativní Evropa je sedmiletý program (2014–2020), jehož cílem je podporovat kulturní rozmanitost, napomáhat šíření evropské kultury a tvořivosti a posilovat konkurenceschopnost kulturních a tvůrčích odvětví.

Přístup k financím je pro kulturní odvětví často obtížný

„Kulturní a tvůrčí odvětví jsou jedním z nejrychleji rostoucích

Mezi rizikovými produkty jsou v EU nejčastěji hračky a auta

Otázky spojené s ochranou spotřebitele před rizikovými produkty patří mezi dlouhodobé priority Komise. Ta nedávno publikovala zprávu o systému rychlého varování před nebezpečnými výrobky za rok 2017, z níž vyplývá, že nejrizikovějšími produkty jsou hračky či auta. Dále v rámci lepšího prosazování právních předpisů Komise v dubnu představí svou „novou politiku pro spotřebitele“, jejímž cílem je modernizovat stávající pravidla a zlepšit ochranu spotřebitelů.

Z uveřejněné zprávy vyplývá, že v roce 2017 v rámci systému rychlého varování bylo vnitrostátním orgánům předáno více než 2000 varování týkající se nebezpečných výrobků.

Tyto dva tisíce varování vedly vnitrostátními orgány k přijetí téměř 4000 následných opatření k ochraně před rizikovými výrobky.

Fungování systému rychlého varování

Systém rychlého varování je důležitým nástrojem prosazování právních předpisů EU na ochranu spotřebitele ze strany vnitrostátních orgánů. Funguje od roku 2003 a pomáhá zaručovat, že se informace o nebezpečných nepotravinářských výrobcích, které byly kdekoli v Evropě staženy z trhu nebo

odvětví evropského hospodářství, a přesto se kreativní malé a střední podniky potýkají s potížemi v přístupu k financím," upozornil místopředseda Komise pro jednotný digitální trh Andrus Ansip.

“Prostřednictvím této dohody pomůže program „Kreativní Evropa“ českým kulturním a tvůrčím společnostem získat snadnější přístup k úvěrům. Lepší dostupnost financí jim umožní investovat do rozšiřování jejich činnosti a realizovat větší projekty, ať už půjde o film, hudbu, knihy, videohry, nebo mnohé další kreativní oblasti," dodal komisař.

Kulturní a tvůrčí odvětví představují v EU více než 7 milionů pracovních míst a vytvářejí 4,2 % jejího HDP. Získání finančních prostředků však může být pro tato odvětví obtížné, především v důsledku nehmotné povahy jejich aktiv a zajištění, omezené velikosti trhu a nejistoty v oblasti poptávky. Finanční zprostředkovatelé také často nemají dostatečné odborné znalosti, pokud jde o řešení specifík tohoto sektoru.

Nástroj poskytnete i odbornou podporu

To by měl nový záruční nástroj pro kulturní a tvůrčí odvětví napravit. Finančním zprostředkovatelům by měl nabídnout odborné znalosti týkající se klíčových prvků těchto odvětví, třeba konkrétní podnikatelské modely a posuzování úvěrových rizik. Podporu by měly bezplatně zajišťovat odborníci vybraní EIF, například poradenské společnosti, které se specializují na způsob fungování kulturních a tvůrčích odvětví.

Dohoda o záruce se uskutečnila za podpory Evropského fondu pro strategické investice (EFSI), který tvoří ústřední pilíř investičního plánu pro Evropu (takzvaný Junckerův plán). Právě podpora investic je jednou z hlavních priorit Komise Jeana-Claudea Junckera.

Autor: Evropská komise, Euroskop

oběhu, rychle dostanou ke členským státům a Evropské komisi.

Díky tomu jsou pak lze v celé EU přijmout nezbytná opatření ke zvýšení bezpečnosti a ochrany spotřebitele. Může se jednat zastavení či úplný zákaz prodeje, stažení z trhu nebo z oběhu nebo odmítnutí dovozu celními orgány. Do systému je v současné době zapojeno 31 zemí (všechny státy EU a Island, Lichtenštejnsko a Norsko).

Smysl systému

Česká eurokomisařka Věra Jourová. Zdroj: čtk

Systém pomáhá příslušným orgánům prosazovat předpisy, dodržovat unijní pravidla a v neposlední řadě také předcházet nehodám spojeným s rizikovými výrobky.

Komisařka pro spravedlnost, spotřebitele a rovnost žen a mužů Věra Jourová k předpisům a ochraně spotřebitele dodává: „Evropské předpisy na ochranu spotřebitele zaručují, aby se v EU prodávaly pouze bezpečné výrobky. Pokud tomu tak není, systém rychlého varování pomáhá orgánům, aby mohly rychle zareagovat a stáhnout veškeré výrobky, které by mohly způsobit zranění.“ Dále také pomáhá spotřebitelům využívat svých obchodních práv.

Nejrizikovější výrobky a jejich původ

V roce 2017 se nejvíce oznámení týkalo hraček (29 %), dále motorových vozidel (20 %) a oděvů, textilií a módních výrobků (12 %).

Co se týče rizik, bylo v roce 2017 nejčastěji oznamovaným rizikem nebezpečí úrazu (28 %), následované rizikem chemické zavadnosti (22 %).

Budoucnost fondů regionální politiky? Existují tři možné scénáře

Politika hospodářské a sociální soudržnosti (též kohezní či regionální politika) je z rozpočtového hlediska druhou nejvýznamnější politikou Evropské unie hned po společné zemědělské politice, přičemž poměr alokovaných prostředků v rámci kohezní politiky se vůči politice zemědělské stáje zvyšuje. Dotace zprostředkované fondy ESIF (Evropské strukturální a investiční fondy) představují nemalou část příjmů zemí střední a východní Evropy. V rámci debat o evropském rozpočtu tak vyvstávají otázky a obavy ohledně jejich budoucí výše.

Regionální politika je součástí debat o novém rozpočtu

Vystoupení Velké Británie z EU má výrazný vliv na jednání o konkrétní podobě unijního rozpočtu (tzv. víceletého finančního rámce) pro následující rozpočtový cyklus 2021-2027. Podle odhadů brexit způsobí snížení rozpočtu o 12 – 13 miliard eur (304 – 330 miliard korun) za rok a není jisté, zda ztráta bude kompenzována navýšením příspěvků ostatních členských států. Unie tedy stojí před citlivou otázkou, jak prostředky přerozdělit úsporněji, pokud bude celkový rozpočet nižší než dosud.

V probíhajícím rozpočtovém období (2014-2020) celkové výdaje v rámci kohezní politiky činily 351,8 miliard eur, což je částka dosahující téměř třetiny celkového unijního rozpočtu. Evropská komise předloží návrh nového rozpočtu v květnu. Již v polovině února ovšem vydala Sdělení, v němž nastiňuje různé možnosti budoucí podoby rozpočtu v jednotlivých oblastech unijní politiky.

V současnosti mohou alespoň na určité typy prostředků z fondů ESIF dosáhnout regiony ze všech členských zemí. Samotné Sdělení (str. 12) si klade otázku, zda status quo zachovat, anebo omezit dostupnost fondů regionální politiky pouze pro země resp. regiony, které se kvalifikují jako méně rozvinuté. Ať bude otázka způsobilosti k čerpání z fondů nakonec vyřešena tak či onak, jiné téma představuje rozsah ambicí – jinými slovy kolik prostředků budou mít regiony, které budou k čerpání způsobilé, celkově k dispozici.

Stávající podoba regionální politiky

Většina nebezpečných výrobků oznámených v systému pocházela ze zemí mimo EU. Nejčastější zemí původu je Čína, nicméně počet varování byl, stejně jako v přechozím roce, i v roce 2017 stabilní (53 %, 1 155 varování). Dalších 413 oznámení se týkalo nebezpečných výrobků evropského původu (26 %).

Riziko produktů prodávaných online

Spotřebitelé stále více nakupují výrobky na internetu přímo ze třetích zemí. Proto je nutné zajistit, aby i tyto výrobky splňovaly normy EU pro bezpečnost.

Za účelem řešení tohoto problému Komise podporuje spolupráci s partnery a on-line platformami na mezinárodní úrovni, aby bylo zajištěno, že se nebezpečné výrobky nedostanou ke spotřebitelům v EU.

Komise vydala dne 1. března 2018 doporučení obsahující soubor opatření, která by měly přijmout online platformy a členské státy pro další posílení činnosti zaměřené proti nezákonnému obsahu na internetu, včetně případů týkajících se nebezpečných výrobků.

Autor: Euroskop, Evropská komise

Jak je současná regionální politika koncipována? Jedná se o jednu z klíčových unijních politik, jež si klade za cíl dosáhnout hospodářské, sociální a územní koheze (sblížení, soudržnosti) mezi členskými zeměmi Unie. Nástrojem pro dosažení tohoto ambiciózního cíle jsou již zmíněné fondy ESIF (Evropské strukturální a investiční fondy), které zahrnují širší instrumentarium několika dílčích fondů, které se odlišují primárně svým účelem, zaměřením, podmínkami pro čerpání aj.

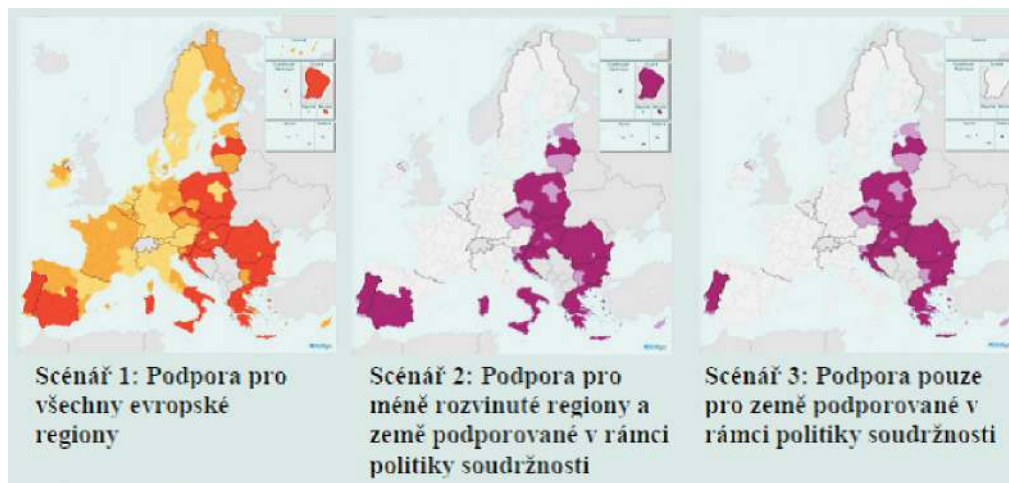
Evropské regiony jsou pro potřeby regionální politiky a vyhodnocování způsobilosti k čerpání z fondů ESIF klasifikovány do tří kategorií: méně rozvinuté regiony (less developed regions; HDP na hlavu v nich nedosahuje 75 procent průměru unijní sedmadvacítky), přechodové regiony (transition regions; HDP per capita se pohybuje v rozmezí 75 – 90 procent průměru EU-27) a rozvinutější regiony (developed regions, HDP na hlavu zde převyšuje 90 procent unijního průměru). Výraznou většinu všech prostředků z fondů ESIF v současnosti získávají nejméně rozvinuté regiony, ale čerpat z nich za současné situace mohou regiony ze všech členských zemí.

Scénáře budoucí podoby kohezní politiky představené Komisí

Pojďme si nyní jednotlivé scénáře budoucnosti kohezní politiky blíže představit ve světle již citovaného Sdělení Komise. První varianta počítá se zachováním současného rozsahu způsobilosti pro čerpání ze zdrojů kohezní politiky – pro čerpání z Evropského fondu regionálního rozvoje, Evropského sociálního fondu a Kohezního fondu by tak zůstaly způsobilými všechny členské země a regiony v rámci nich. I v takovém případě chce Komise dosáhnout větší efektivity, a to důrazem kladeným na inovace, průmyslovou transformaci, přechod na čistou energii, přizpůsobení klimatické změně či lepší vytváření pracovních příležitostí.

Druhá varianta již počítá s rozpočtovými škrty. Rozvinutější a přechodové regiony by podle tohoto scénáře pozbyly možnost čerpat z Evropského fondu regionálního rozvoje a Evropského

Graf zobrazující jednotlivé varianty způsobilosti pro čerpání fondů kohezní politiky.
Zdroj: Sdělení Evropské komise COM(2018) 98 final ze dne 14.2.2018, str. 12.

Vysvětlivky ke grafu:

Scénář č. 1: Sytě oranžová – méně rozvinuté regiony, oranžová – přechodové regiony, žlutá – rozvinutější regiony. Způsobilé pro čerpání by zůstaly všechny regiony.

Scénář č. 2: Fialová – regiony, které by zůstaly způsobilé pro fondy regionální podpory (Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond) a pro Kohezní fond, růžová – regiony, které by byly způsobilé pouze pro podporu z Kohezního fondu.

Scénář č. 3: Fialová – regiony, které by zůstaly způsobilé pro fondy regionální podpory (Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond) a pro Kohezní fond, růžová – regiony, které by byly způsobilé pouze pro podporu z Kohezního fondu.

sociálního fondu, díky čemuž by Unie v nadcházejícím rozpočtovém cyklu ušetřila částku rovnající se 95 miliardám eur, což je suma přesahující čtvrtinu současných alokací z fondů ESIF a 8,7 procenta současného unijního víceletého finančního rámce. O možnost dosáhnout na „evropské peníze“ by přišly Rakousko, Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Německo, Irsko, Švédsko a řada regionů Španělska a Itálie.

Třetí a poslední možnost zveřejněná ve Sdělení Komise představuje ještě výraznější utahování opasků. Počítá s ukončením podpory pro méně rozvinuté regiony Francie, Itálie a Španělska – tím pádem by se tyto země přidaly k dlouhému výčtu zemí, které by již nebyly způsobilé k čerpání podle druhé varianty. Tato poslední varianta by měla přinést úsporu 124 miliard eur, což odpovídá hodnotě třetiny alokací z fondů ESIF, a tato částka tvoří 11 procent současného unijního rozpočtu.

Ačkoli ani v rámci jednoho z výše představených vývojových scénářů nehrozí, že by Česko mělo o dotace z fondů regionální politiky přijít, otázkou navýsost ožehavou ve vztahu k ČR i ostatním zemím střední a východní Evropy je výše budoucích „eurodotací“ a způsobilost jednotlivých krajů v rámci ČR.

České kraje zbohatly, jejich způsobilost pro čerpání se oslabila

Česká republika z hlediska HDP na hlavu (tedy ukazatele, který se využívá pro rozdělení regionů do jednotlivých pásem způsobilosti k čerpání) v mezidobí díky ekonomickému růstu zbohatla, a tak reálně hrozí, že v budoucím rozpočtovém cyklu hned pětice tuzemských krajů (kraje Středočeský, Plzeňský, Jihočeský, Jihomoravský a Kraj Vysočina) bude nově zařazena mezi přechodové regiony a v případě realizace druhého či třetího scénáře ztratí možnost čerpat z Evropského fondu regionálního rozvoje a Evropského sociálního fondu. Zůstala by jim tedy pouze možnost čerpat z Kohezního fondu, který je určen pro financování velkých projektů v oblasti dopravy a životního prostředí.

V probíhajícím rozpočtovém cyklu (2014-2020) statutem přechodového regionu disponuje pouze Praha. Ta by se pravděpodobně v novém cyklu posunula do nejbohatší kategorie rozvinutějších regionů.

Posun krajů do vyšší kategorie je částečně zapříčiněn brexitem, v důsledku kterého se do evropského průměru nezapočítávají britské regiony, které průměr zvyšovaly – tudíž české kraje patřily mezi relativně méně rozvinuté.

Prostředky z kohezní politiky se rovnají 2 procentům HDP

Článek zveřejněný 20. února na serveru Politico se zaměřuje na relativně chudší regiony střední a východní Evropy, jejichž představitelé v současné době hájí zachování současné úrovně rozpočtové alokace. K této snaze se podle serveru Politico.eu připojilo i Německo, které dokonce naznačilo ochotu navýšit své příspěvky do unijního rozpočtu. Výsvětlení je nasnadě – spolkové země bývalého východního Německa doposud využívaly podporu z fondů ESIF. Rozpočtové škrty, s nimiž počítá druhý a třetí scénář představený Komisí, by tak Německo negativně pocítilo.

V předchozím rozpočtovém cyklu Česká republika obdržela celkem 22,1 miliardy eur, což v součtu představuje 2 procenta českého HDP během onoho sedmiletého období a více než třetinu vládních kapitálových nákladů v témže časovém rozmezí.

Nové obranné iniciativy znamenají méně peněz na kohezi

Rakouská europoslankyně Monika Vanová, členka parlamentních výborů pro rozpočet a regionální rozvoj, uvedla pro výše citovaný článek serveru Politico, že nové unijní priority, jako např. budování obranné unie, vyústí ke snížení prostředků pro regionální politiku. Města a obce na nejistotu ohledně budoucnosti evropských fondů reagují snahou rozvíjet spolupráci se soukromými subjekty či jinými municipalitami.

Česká republika usiluje o zachování co největší podpory z fondů regionální politiky. „Máme tendenci zapomínat na důvod, proč byla původně kohezní politika vytvořena,“ připomíná státní tajemník pro evropské záležitosti Aleš Chmelař a dodává: „Pokud nastanou v kohezní politice příliš velké škrty, celý evropský projekt i jeho hlavní přínosy to vystaví riziku.“

Autor: Petr Pospíšil, Euroskop

Eurozprávy z regionů

Média - brněnské téma No. 1

Stovky jihomoravských středoškoláků se vydaly na expedici do světa informací a médií. V rámci dvouhodinového workshopu, který jsme si pro ně připravili spolu s kolegy ze střediska Europe Direct, s námi studenti sdíleli své vlastní zkušenosti s vyhledáváním a ověřováním informací, nahlédli do historie propagandy a dostali několik tipů, jak zacházet s informacemi, které objevíme na internetu.

Společně jsme objevovali strategie, díky kterým nepodlehne tak snadno dezinformacím a nenaletíme fake news. V praktické části workshopu se studenti rozdělili do skupin a pracovali na mediálních kauzách, jež se týkaly např. migrace, Krymu, nebo slavných euromýtů. Úkolem bylo oddělit seriózní zpravodajství od názorových textů a upozornit na nesrovnalosti, nepravdivé informace, nebo manipulaci ze strany autorů.

Dále středoškoláci na svých telefonech nadšeně ověřovali hoaxy a fotografie, které běžně kolují po sociálních sítích a často jsou úplně nepravdivé, nebo vytržené z kontextu. O workshop byl velký zájem a máme na něj vynikající ohlasy, proto jsme se

rozhodli nabídnout podobný program i středoškolským pedagogům.

Abychom média proklepli opravdu zevrubně, uspořádali jsme 21. února konfrontační debatu nazvanou „Alternativní média: vítaná alternativa, nebo ohrožení demokracie?“. Pozvali jsme čtyři řečníky Radima Panenku z Parlamentních listů, blogera Vlka, který provozuje web Kosa Nostra, Michala Zlatkovského z Českého rozhlasu a Miloše Gregora z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

První dva zastupují alternativní média (jakkoli je definice alternativního média nejasná), další dva dlouhodobě varují před zhoubným vlivem dezinformací a fake news. Na debatu přišlo

téměř 80 lidí a pro velký zájem jsme se rozhodli pořídit audio i video záznam. Odkaz najdete na webu Eurocentra Brno, přejeme příjemný zážitek.

Autor: Angelika Gergelová, Eurocentrum Brno

Přednáška pro zahraniční studenty programu Erasmus+

Ve středu 21. 3. 2018 se v Českých Budějovicích v prostorách Krajského úřadu Jihočeského kraje uskutečnila přednáška v rámci projektu „Opportunities for young people in Europe“. Studenti zde byli seznámeni s fungováním Eurocenter a systémem informování o EU v České Republice.

Další částí přednášky bylo účastníkům projektu představit další příležitosti, jako jsou např. Evropský sbor solidarity, stáže v institucích EU, EURES a projekty financované z Fondu dalšího vzdělávání.

Přednášky se zúčastnilo 10 mladých lidí, kteří v rámci programu Erasmus + přijeli z Itálie, Turecka, Maďarska, Bulharska a Polska. Tento projekt pro ně zrealizovala nezisková organizace ICM Jindřichův Hradec, která se zabývá přípravou a realizací projektů v rámci tohoto evropského vzdělávacího programu.

Na přednášce také vystoupil účastník řady projektů Erasmu + v ČR a v zahraničí a předal své zkušenosti a zážitky formou prezentace a

videa. Studenti si z přednášky odnesli řadu informačních materiálů v angličtině a bylo pro ně připraveno drobné občerstvení.

Autor: Kateřina Patáková, Eurocentrum České Budějovice

Jak na kariéru v institucích EU?

Přípravný seminář na tzv. EPSO testy si pro zájemce z Ostravy a okolí připravilo Ministerstvo zahraničních věcí ČR ve spolupráci s Úřadem vlády ČR a École National d'Administration. Seminář se 14. března uskutečnil na půdě Ekonomické fakulty VŠB-TUO.

Po roce tak měli nejen studenti místní fakulty opět jedinečnou příležitost absolvovat zdarma celodenní přípravu na otevřená výběrová řízení do institucí Evropské unie. Mezi uchazeči byli rovněž studenti Ostravské univerzity, Masarykovy univerzity, ale také zástupci soukromého sektoru.

Seminář oficiálně zahájili prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal, děkan Ekonomické fakulty VŠB-TUO, a Ing. Lukáš Melecký, Ph.D., vedoucí katedry evropské integrace. Za hlavního organizátora akce, Ministerstvo zahraničních věcí ČR, vystoupila PhDr. Lucie Michel Lekešová, Ph.D. Poté se chopila slova již lektorka celého semináře Petra Leppe Fraize z prestižní francouzské školy École nationale d'administration.

Na úvod byli posluchači detailně seznámeni s širokou nabídkou pracovních pozic v institucích EU a také s průběhem jednotlivých fází výběrového řízení. Dosáhnout finálního úspěchu není vůbec snadné, o to důležitější je být na celý proces velmi dobře připraven. Některé studenty překvapilo, že cílem předvýběrových

Jak na dotace z EU pro malé a střední podniky? Odpověď přinesl seminář v Pardubicích!

Dne 22. února 2018 se v prostorách Domu techniky Pardubice uskutečnil odborný seminář pro zástupce Místních akčních skupin (MAS) Pardubického kraje. Seminář přilákal velké množství zájemců a současně přinesl užitečné informace. Organizátorem akce bylo Eurocentrum Pardubice.

Účastníci z řad zástupců Místních akčních skupin, kterých je v Pardubickém kraji celkem třináct, se dozvěděli aktuální informace o možnostech čerpání z evropských dotačních titulů v operačních programech Interreg V-A Česká republika-Polsko, Integrovaný regionální operační program a Operační program Zaměstnanost.

testů není ověřit detailní znalosti uchazečů o Evropské unii, a s tzv. EPSO testy se setkali poprvé.

Praktická část semináře nebyla zaměřena na pouhé hledání správných odpovědí, ale zejména na metodologii jejich výběru. V průběhu dne si pak uchazeči vyzkoušeli nejen testy verbální, ale také testy číselné a abstraktní logiky. Nově byl také zařazen test situačního chování, ve kterém se ověřuje připravenost kandidáta na práci v týmu a schopnost vykonávat práci v rámci svěřených kompetencí.

Celodenní program byl poměrně náročný. Na rozdíl od klasických přednášek vyžadoval od účastníků přímé zapojení a vysokou míru koncentrace po delší dobu. Studenti během dne řešili praktické úkoly v omezeném časovém limitu, to vše navíc v angličtině. Zatímco lektorka se snažila během celého dne posluchače podnítit k účasti na výběrovém řízení, zástupkyně Ministerstva zahraničních věcí ČR poskytla informace, kde mohou zájemci hledat další podporu v jejich snažení z české strany. Věříme, že seminář byl pro všechny účastníky přínosný a že si z něj odnesli krom nových informací také inspiraci a motivaci.

Autor: Lenka Fonioková, Eurocentrum Ostrava

Dle počtu vznesených a zodpovězených dotazů věříme, že seminář lze považovat za zdařilý a účelný.

Autor: Lucie Hylmarová, Eurocentrum Pardubice

Eurocentrum Pardubice navštívilo Gymnázium Dr. Emila Holuba v Holících

Ve středu 7. 3. 2018 se 4. C a všechny třídy vyššího gymnázia zúčastnily besedy o Evropské unii. Akci pro nás připravilo Eurocentrum v Pardubicích, odkud mezi nás zavítaly jeho koordinátorky Lucie Hylmarová a Radka Kozlová.

Program byl rozdělen do dvou bloků, takže pro každou skupinu byly určeny dvě vyučovací hodiny. V samotném začátku jsme se měli možnost seznámit s historií Evropské unie, s jednotlivými členskými zeměmi, ale především s přínosem i negativy pro náš stát. Studenti využili příležitosti a ptali se na vše, co je ve spojení s naším členstvím zajímalo. A že toho nebylo málo!

Na „přetřes“ tak přišla imigrace, kvóty, platy u nás a v Německu, práce našich poslanců i eurokomisařky Jourové, ale především dotace a čerpání peněz z evropských fondů, které celkově dosti pokulhává. Program hodnotíme jako velmi přínosný pro výuku základů společenských věd i pro rozšíření všeobecného rozhledu. Naše poděkování patří nejen vynikajícím lektorkám, ale i firmě Erwin Junker a. s. v Holících, která nám poskytla své reprezentační prostory k uskutečnění akce.

Autor: Mgr. Eva Pýchová

Na Univerzitě Pardubice proběhl tradiční veletrh KONTAKT 2018

Dne 14. března 2018 od 9:00 hodin proběhl v prostorách Univerzity Pardubice tradiční veletrh pracovních příležitostí KONTAKT 2017, pořádaný Fakultou ekonomicko-správní a Fakultou chemicko-technologickou Univerzity Pardubice.

Veletrh nabídl setkání zástupců třiceti firem a veřejných institucí z celé ČR se studenty Univerzity Pardubice s cílem umožnit současným i budoucím absolventům univerzity získat zaměstnání. Kontakt 2018 také umožnil oslovit studenty nižších ročníků, kteří hledají například téma své diplomové práce či odbornou praxi, nebo se chtějí informovat o svém profesním uplatnění. Mnoho studentů tak využilo jedinečné možnosti vyzkoušet si pracovní pohovory u některých z vystavovatelů nanečisto. Zahájení veletrhu se ujala paní prorektorka pro vzdělávání a záležitosti studentů, prof. Ing. Taťána Molková.

Na veletrhu nechyběl ani stánek EURES poradkyň za Pardubický a Královéhradecký kraj, stejně jako koordinátorek Eurocentra Hradec Králové a Pardubice, jež studentům nabídly různé možnosti studia, práce, stáží v institucích EU, ale také dobrovolnických projektů nejen v Evropě. Koordinátorky rovněž poskytly základní informace o podmínkách práce a pobytu v jiných evropských zemích, praktické rady, na co se zaměřit před

Eurocentrum Pardubice zve na besedu o společné zemědělské politice

Eurocentrum Pardubice pořádá zajímavou přednášku pro studenty Univerzity Pardubice - Univerzity třetího věku.

Beseda se uskuteční dne **27. dubna 2018** v době **od 11:00 do 12:30 hodin** v prostorách **Dopravní fakulty Jana Pernera Univerzity Pardubice**. Přednáška nese název **"O reformě Společné zemědělské politiky EU"**. Na konci příspěvků nebude chybět ani

Poslední slovo pak patří Lukáši Mikuleckému ze 4. A, který program hodnotí takto:

„Dne 7. 3. 2018 se nejen vyššímu stupni našeho gymnázia poštěstilo a absolvovali jsme zajímavou přednášku o Evropské unii. Nemusím snad ani zmiňovat, že zrovna toto téma je dost ožehavé a často vyvolává asi největší rozpory mezi obyvateli.

My jsme však tuto přednášku brali jako vhodnou přípravu na maturitní zkoušku, kde se s tímto tématem můžeme setkat. Doslova jsme proletěli historií Unie, vysvětlili si podrobně jednotlivé smlouvy, které přinesly určité změny v EU, a nakonec jsme sami polemizovali nad výhodami a nevýhodami našeho členství a celkové politiky Evropské unie.

Nejspíše největším překvapením celé přednášky byla ukázka evropských dotací do projektů v našem okolí a zároveň náš výsledek hlasování k zavedení eura v ČR, který dopadl zhruba 50:50. Osobně bych řekl, že studenti byli velice aktivní a pokládali nejrůznější dotazy. Velice jsem oceňoval nezáujatost celé přednášky, která se nesla v duchu absolutní objektivity.“

odjezdem do zahraničí, ale také na co nezapomenout po návratu do České republiky. Další informace zase poskytly rady a tipy, jak správně napsat životopis či motivační dopis, případně jak se efektivně připravit na přijímací pohovor.

Většina studentů již měla zkušenosti například s programem ERASMUS+, nicméně koordinátorky zájemce seznámily s dalšími možnostmi účasti na krátkodobých i dlouhodobých projektech, au-pair pobytech a programech Work and Travel, které se stávají stále lákavějšími pro mnohé studenty, kteří si chtějí zpříjemnit léto nejen prací, ale také cestováním a získáváním nových zkušeností a přátel. Právě o tyto informace byl mezi studenty Univerzity Pardubice největší zájem.

Na své si však přišli také zaměstnavatelé, kteří se mohli dozvědět aktuální informace o dotačních příležitostech nejen z Operačního programu Zaměstnanost. Na stánku byly rovněž připraveny soutěžní kvízy o drobné ceny.

Dle značného množství předaných informací a vysoké návštěvnosti lze veletrh považovat za zdařilý, a již nyní se těšíme na další ročník!

Autor: Lucie Hylmarová, Eurocentrum Pardubice

diskuse se studenty humanitního bloku.

Cílovou skupinou jsou primárně studenti Univerzity třetího věku Univerzity Pardubice, případně ostatní zájemci z řad odborné a široké veřejnosti. Cílem akce je zvýšit povědomí o současných, nejvíce diskutovaných evropských tématech, a zajistit tak dostatečné znalosti uchazečů o zaměstnání v institucích EU.

Konzultační dny k Operačnímu programu Zaměstnanost v Pardubicích

Rádi byste konzultovali Váš projektový záměr osobně a bez nutnosti cestování? Navštivte konzultační dny Odboru podpory projektů Řídícího orgánu Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) v jednotlivých krajích!

I v tomto pololetí se konají konzultační dny Odboru podpory projektů Řídícího orgánu **Operačního programu Zaměstnanost (OPZ)** v jednotlivých krajích.

Konzultace jsou určeny zájemcům o informace k většině témat OPZ. Naším cílem je **bezplatně poskytnout těmto zájemcům informace obecně o OPZ, plánovaných/vyhlášených výzvách, případně individuálně konzultovat předběžné projektové návrhy či nápady** v jejich lokalitě, a to v rámci osobního jednání, bez nutnosti kvůli informacím cestovat.

Naši projektoví manažeři vyjdou zájemcům maximálně vstříc, tudíž budou **témata a struktura konzultace přizpůsobeny jednotlivým konzultujícím**. Také konkrétní datum a čas konzultace je možné si domluvit, a to na našich kancelářích v území nebo v rámci pravidelných konzultačních dnů

Rokycanští tentokrát putovali po evropském kulturním dědictví ve Velké Británii

V pondělí 19. února se v „Zeleném domě“ při Městské knihovně v Rokycanech uskutečnila druhá beseda z cyklu „Putování po evropském kulturním dědictví a s fondy EU“. Přednáška plzeňského Eurocentra na téma britských a českých památek UNESCO se opět těšila velkému zájmu.

Pravidelný měsíční přednáškový cyklus vznikl tento rok při příležitosti Evropského roku kulturního dědictví. Slova se nejprve ujala Jana Němcová, která na úvod stručně představila Eurocentrum a orgány EU včetně Komise, jež každoročně vyhláší tematické roky. Následně se již věnovala Velké Británii i jejímu aktuálnímu vyjednávání s EU o podmínkách brexitu. Rovněž nastínila dlouhodobé snahy Skotska o nezávislost na Spojeném království a přání této země v EU setrvat.

Po Londýnu a především jeho čtyřech památkách zapsaných na seznamu světového dědictví UNESCO (Westminsterském paláci, Westminsterském opatství, Toweru a Maritime Greenwichi) se Jana Němcová zaměřila ve svém povídání právě na zemi dud,

organizovaných centrálním pracovištěm pro kraje, kde kancelář nemáme. Pro více informací můžete kontaktovat přímo daného projektového manažera na tomto odkazu: <https://www.esfcr.cz/konzultace-k-projektum-opz>.

Konzultační dny pro Pardubický a Královéhradecký kraj v Pardubicích:

1.2.2018, 1.3.2018, 5.4.2018, 3.5.2018, 7.6.2018

Kontaktní osoba za MPSV: Ing. Lukáš Krátký,
lukas.kratky@mpsv.cz.

Místo konání konzultace: OSSZ, U Stadionu 2729, 530 02 Pardubice.

Podmínky přihlášení:

-na konkrétní den je nutné se přihlásit emailem přes kontaktní osobu za MPSV v daném kraji
-uzavírka přihlášek na konkrétní den je 5 pracovních dnů před konáním konzultačního dne.

kiltu, whisky, hradů či světoznámé příšery Nessie. Ukázalo se, že tuto zemi navštívily i tři přítomné posluchačky, z nichž jedna se s ostatními podělila o humorné zážitky z exkurze v jedné ze skotských palíren.

Účastníci přednášky se dozvěděli řadu zajímavostí o Skotsku, jeho historii i obyvatelích, kteří jsou snad díky keltským předkům otevřenější a srdečnější než jejich anglosaští sousedé. V souvislosti s právě probíhající zimní olympiádou v Pchjongčchangu popsala Jana Němcová průběh tradičních kulturních a sportovních setkání Highland games pocházejících právě ze Skotské vysočiny, jejichž ukázka na Světové výstavě v Paříži v roce 1889 měla podpořit Pierra de Coubertina v jeho rozhodnutí uspořádat moderní olympijské hry.

Návštěvníci přednášky již také vědí, že Skotsko je rodištěm řady významných vynálezců jako Jamese Watta, Alexandra Grahama Bella či Alexandra Fleminga; že hlavní město Edinburgh, jehož staré a nové město je také zapsané na seznamu UNESCO, bylo v 18. století centrem skotského osvícenství v čele s Davidem Humem a Adamem Smithem a o století později působištěm spisovatelů, jako byli Robert Louis Stevenson či Walter Scott, který svými romány, v nichž proslavil Skotskou vysočinu, dal podnět k rozvoji skotského turismu.

Účastníci besedy se také seznámili s nejvýznamnějšími přírodními zajímavostmi Skotska ve Skotské vysočině, jako je například nejvyšší hora Velké Británie Ben Nevis, Glen Coe neboli v překlad Údolí slz, v němž proběhl koncem 17. století masakr klanu MacDonaldů, či neznámější skotské jezero Loch Ness, kde má žít pověstná nestvůra zvaná Nessie. Tímto se naučili i několik slov ve skotské gaelštině, ve které se právě hora řekne „ben“, údolí „glen“ a jezero „loch“.

Nikdo však nebyl schopný uhádnout význam slova „pudding“, které překvapivě znamená salám. Návštěvníci prostřednictvím fotoprezentace zavítali také na skotské ostrovy zapsané na seznamu UNESCO, a to St. Kildu a Orkneje s jejich neolitickými památkami. Na tváři dnešních Orknejí se výrazně podepsaly také

obě světové války, kdy byl tamější záliv Scapa Flow hlavní základnou britského Královského námořnictva. Nejdramatičtější chvíle ovšem tento záliv nezažil v časech válečných, ale v roce 1919, kdy německý kontraadmirál Ludwig von Reuter nechtěl čekat na výsledky mírových jednání ve Versailles a neměl v úmyslu odevzdat loď své flotily do rukou nepřítele. Proto nechal celou svou flotilu potopit, za což byl po návratu do Německa oslavován jako hrdina. Jeho husarský kousek je zachycen na řadě karikatur zdobících hrnky, trika a další suvenýry, které se na Orknejských prodávají.

Pozornost byla samozřejmě věnována také skotským hradům kromě hradu Urquhart u jezera Loch Ness či nejfotogeničtějšímu hradu Eilean Donan rovněž Cawdor castlu, který Shakespeare použil jako místo, kde Macbeth zavraždil Duncana, přestože hrad byl postaven až dvě stě let po smrti skutečného Macbetha.

Na vyprávění o tomto hradě navázala pak v druhé části přednášky Kristýna Chrtková, neboť majitelka hradu, lady Angelika Cawdor,

se narodila v Čechách v hraběcí rodě Lažanských. Ti do konce druhé světové války vlastnili zámek Chyš, který jim byl podle Benešových dekretů zestátněn. V roce 1996 zruinovaný zámek však zpátky koupil jeden z představitelů rodu Lažanských, zrekonstruoval ho, otevřel veřejnosti, a dokonce tam znovu založil i zámecký pivovar. A tak se z podnikatele ve finančních službách z Děčína stal zámecký pán a pivovarník.

V pondělí 12. března se Rokycanští mohou těšit na další „Putování po evropském kulturním dědictví a s fondy EU“, tentokrát po Belgii. Mezitím budou moci 6. března v Městském muzeu a galerii v Nepomuku zájemci v rámci stejnojmenného cyklu navštívit Francii. Na duben jsou v obou městech naplánovány tyto cestovatelské přednášky navíc u příležitosti bulharského předsednictví Radě EU na téma „Perly Bulharska i Česka“ a díky spolupráci s Bulharským kulturním institutem budou doprovázeny i videoprezentacemi „Bulharsko z výšky“.

Autor: Jana Němcová, Eurocentrum Plzeň

Malí školáci se seznámili s oslavami Velikonoc napříč Evropou

Eurocentrum Plzeň připravilo v druhé půlce března pro žáky základních škol cyklus přednášek na téma Velikonoc v Evropské unii, během nichž se žáci seznámili s rozmanitostí oslav velikonočních svátků v členských státech Evropské unie. Přednášky se jako tradičně těšily zájmu základních škol v Plzeňském kraji.

O tom, že ve Velké Británii nosí velikonoční vajíčka zajíc, v některých německých regionech navíc liška, čáp nebo kohout a ve Francii zvony vracející se z Říma, už vědí žáci základních škol v Plzeňském kraji. Žáci, kteří navštívili přednášky Eurocentra Plzeň, si kromě zajímavých informací o tom, jaké zvláštní a někdy až podivné zvyky se dodržují na Velikonoc v zemích Evropské unie a u našich sousedů, odnesli také znalosti o průběhu křesťanských Velikonoc od konce masopustních oslav, přes šest postních nedělí až po Velikonoční pondělí.

Malí školáci byli dále seznámeni se symboly Velikonoc a trojím původem názvu Velikonoc v jednotlivých evropských jazycích, odvozeným nejen od křesťanské, ale i pohanské či židovské tradice oslav jara. Přednášek Eurocentra Plzeň s velikonoční tematikou se letos zúčastnili žáci 10., 16., 34. ZŠ Plzeň a ZŠ Elementária.

Autor: Eurocentrum Plzeň

Plzeňští studenti a absolventi míří vysoko - i do Evropy!

Stejně jako každý rok v březnu se staly prostory kampusu Západočeské univerzity v Plzni na Borech dějištěm Veletrhu pracovních příležitostí. A Eurocentrum Plzeň bylo opět u toho!

Týden před začátkem samotného Veletrhu příležitostí proběhla předveletrní kariérní příprava. Společně s poradkyní EURES jsme informovali o možnostech stáží, studia nebo práce v zahraničí. Zájemce nejvíce zaujala možnost krátkodobých výměn mládeže a pracovních stáží.

21. března se uskutečnil již 23. ročník Veletrhu pracovních příležitostí. Jako tradičně akce vzbudila velký zájem u studentů univerzity, absolventů a řady tuzemských i zahraničních firem, kterých bylo více než 150. Oproti minulým ročníkům se akce zúčastnilo více zájemců z řad humanitních oborů. U stánku Eurocentra se vystřídalí studenti ze všech fakult Západočeské univerzity.

Největší pozornosti se těšila nabídka zahraničních pracovních stáží. Mnoha návštěvníkům jsme ukázali, že Erasmem v rámci studia jejich možnosti nekončí. Představili jsme také Evropskou dobrovolnou službu či stáže v unijních institucích, o kterých většina návštěvníků nikdy neslyšela. Studentům technických oborů jsme vysvětlili, že evropské instituce nehledají pouze studenty s humanitním vzděláním, ale že jejich profil pro ně může být při výběrovém řízení naopak výhodou.

Zpětná vazba návštěvníků našeho stánku byla velmi pozitivní. Řada studentů humanitních oborů dokonce označila náš stánek za jeden z nejpřínosnějších vzhledem k velkému množství vystavovatelů z oblasti techniky.

Autor: Miroslava Brůhová, stážištkyně Eurocentra Plzeň

Plzeňané hravě poznávali Evropu

V úterý 7. března zavítaly dvě desítky zájemců na zábavné a naučné odpoledne s deskovými hrami do univerzitní kavárny

Kulturka ZČU, které pro ně připravilo Eurocentrum Plzeň. Akci s názvem „Evropa hravě“ účastníkům ještě více zpříjemnilo drobné pohoštění, které zde na ně čekalo.

Zájemci, kteří přišli spolu s námi strávit svůj čas, měli na výběr z mnoha her, které byly spojeny s tematikou Evropské unie a Evropy jako takové. Asi největší úspěch zaznamenala speciálně vytvořená hra s názvem „Krycí jména EU“, která byla zábavná a náročná zároveň. Hráči museli během hry prokázat svoji orientaci v oblasti Evropské unie a mnohdy to pro ně byl nelehký úkol.

Znalosti o Evropě obecně účastníci uplatnili při vědomostní hře „Evropa: Otázky a odpovědi“, kde spolu soutěžilo pět hráčů, ale jen jeden hráč se mohl stát vítězem, a tak během této dlouhotrvající hry přišlo přichystané pohoštění velice vhod.

Po sedmé hodině večerní jsme se všichni rozešli do svých domovů s pocitem příjemně prožitého odpoledne a také s nově navázanými přátelstvími.

Autor: Lenka Švancarová, stážistka Eurocentra Plzeň

Rokycanští potřetí putovali po evropském kulturním dědictví - tentokrát v Belgii

V pondělí 12. března se v „Zeleném domě“ při Městské knihovně v Rokycanech uskutečnila třetí beseda z cyklu „Putování po evropském kulturním dědictví a s fondy EU“. Přednáška plzeňského Eurocentra na téma belgických a českých památek UNESCO se opět těšila velkému zájmu.

Pravidelný měsíční přednáškový cyklus vznikl tento rok při příležitosti Evropského roku kulturního dědictví. Po Francii a Velké Británii se tentokrát Rokycanští podívali prostřednictvím fotoprezentace Jany Němcové do Belgie.

Nejprve nahlédli do historie státu, který získal svou nezávislost v roce 1830, kdy se do jeho čela postavil král Leopold z dynastie Sachsen-Coburg-Gotha, která vládne Belgii dodnes. Představitelům této dynastie se navíc prostřednictvím sňatkové politiky podařilo v 19. století proniknout na panovnické trůny také v Portugalsku, Británii a Bulharsku. Dále se účastníci dozvěděli o tradiční rivalitě mezi bohatšími Flandry na severu a chudším Valonskem na jihu.

Pak už se vypravili do hlavního města Evropy Bruselu. Samozřejmě nechybělo povídání o náměstí Grande-Place a domech vystavěných Victorem Hortou, které patří k architektonickým skvostům secese a jsou společně s náměstím zapsané na seznamu památek UNESCO. Řeč byla navíc i o neodmyslitelném symbolu města čůrajícím chlapečkovi, který se nazývá Manneken-Pis a je považován za zachránce města, neboť podle legendy při obléhání města ve 14. století zachránil město před požárem, když počural zápalnou šňůru. Kromě jeho sošky, která byla vytvořena již v 17. století, přibýly ve městě koncem 20. století navíc sošky čůrající holčičky a čůrajícího psa.

V rámci Flander Rokycanští zavítali do Antverp, které si vysloužily hned dvě přezdívky, a to „Rubensovo město“, neboť zde tento vlámský malíř žil, a „Jeruzalém západu“ díky velké židovské komunitě. Antverpy byly v minulosti spolu s Paříží a Benátkami navíc evropským průkopníkem v oboru tiskařství, a proto zde lze navštívit mimo jiné nakladatelství Plantin-Moretus ze 16. století, které je zapsané na seznamu světového kulturního

dědictví UNESCO stejně jako místní radnice a zvonice katedrály.

Při cestě do Flander nelze samozřejmě vynechat ani Bruggy označované jako „Benátky severu“, jejichž historické centrum rovněž figuruje na seznamu UNESCO. Na tomto seznamu najdeme také celkem 33 belgických zvoníc či 13 bekinází ve Vlámsku, což je uzavřený blok budov, které obývaly bekeně, ženy sloužící Bohu v rámci římsko-katolické církve, jež však neskládaly řeholní sliby. Tyto bekináže si lze prohlédnout například v Bruggách či Lovani, kde je možné vypravit se navíc třeba na exkurzi pivovaru Stella Artois z roku 1366.

Z Valonska si Rokycanští prohlédli jeho hlavní město Namur, v jehož historickém centru se nachází nejen jedna ze zvoníc zapsaných na seznamu UNESCO, ale také sochy Josefa a Františka vytvořené podle karikatury Jeana Legranda, kteří poslouchají šneky. Ti jsou maskotem města zřejmě nejen proto, že jsou tamější typickou pochoutkou, ale i o samotných Namuřanech se říká, že jsou jako šneci nikam nespěchají a na všechno mají času dost. Ve

městě Tournai jsou hned dvě památky UNESCO, a sice strážní věž beffroi a pak také románská katedrála Notre-Dame z 12. století.

Z českých památek UNESCO představila Kristýna Chrtková tentokrát významné turistické centrum nacházející se v jihozápadním cípu Moravy Telč. Od roku 1992 je pod ochranou UNESCO honosný renesanční zámek a historické jádro města, které si dochovaly svou téměř 500 let starou podobu. V neposlední řadě byl zmíněn také Kostel sv. Ducha se svatodušní věží, která je nejstarší, 49 metrů vysokou, stavební památkou ve městě. V současné době jsou střecha a krov věže rehabilitovány v rámci projektu podpořeného evropskými fondy. Ještě v letošním

roce tak bude zpřístupněno vrchní patro věže s novou expozicí „Telč v proměnách času“.

V pondělí 16. dubna se Rokycanští mohou těšit na „Perly Bulharska i Česka“ u příležitosti bulharského předsednictví Radě EU. Stejná beseda je naplánována na 24. dubna také v Městském muzeu a galerii v Nepomuku. Díky spolupráci s Bulharským kulturním institutem budou besedy doprovázeny i videoprezentacemi „Bulharsko z výšky“.

Autor: Jana Němcová, Eurocentrum Plzeň

Reforma institucí EU větší efektivitu nepřinese, myslí si odborníci

Jakou reformu potřebuje Evropská unie, aby byla efektivnější? Jak změnila její fungování Lisabonská smlouva? A je řešením reformovat evropské instituce? Těmito a dalšími otázkami se na semináři Eurocentra Praha zabývali Václav Hampl, předseda senátního Výboru pro záležitosti Evropské unie, Petr Sokol z CEVRO Institutu a Ivo Šlosarčík, profesor evropského práva na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy.

Seminář s názvem „Jak by mohla EU fungovat efektivněji?“ proběhl ve čtvrtek 22. února v Evropském domě v Praze. Václav Hampl poukázal ve svém úvodním příspěvku na to, že Evropská unie musí být ze své podstaty složitým mechanismem. „Pokud chceme zachovat důraz na národní zvláštnosti, rozhodování bude vždycky složitější,“ předpokládá Hampl.

Uvedl nicméně několik konkrétních kroků, kterými by se fungování Unie dalo zjednodušit, aniž by vyžadovaly zásadní změny nebo dokonce překopání základních smluv. Jedním z nich je podle něj proces kontroly subsidiarity.

Národní parlamenty mají pouze 8 týdnů na to, aby podaly odůvodněné stanovisko, pokud je podle jejich názoru princip subsidiarity porušen. Tato lhůta je ale podle Hampla například o prázdninách příliš krátká a bylo by potřeba ji prodloužit. Naopak Evropská komise má na odpověď neomezeně dlouhou dobu v tomto případě naopak podle senátora bylo lepší lhůtu omezit, čímž by se proces zrychlil.

Šlosarčík: Musíme se zabývat obsahem politiky, ne institucemi

Migrace jako šance, nebo hrozba pro EU?

Obhájci migrace vyzdvihují její přínos pro pracovní trh a demografický efekt na stárnoucí evropskou populaci. Její odpůrci naopak poukazují na negativní průvodní jevy

„Debata se pořád stáčí ke změně institucí, jako by to mohlo všechno vyřešit,“ komentuje stav současné diskuze o reformě EU Ivo Šlosarčík. Podle jeho názoru je ale třeba se zaměřit spíše na fungování evropské politiky z hlediska jejího obsahu.

Šlosarčík poukázal třeba na nedostatek charisma na úrovni EU, respektive Evropské komise a naopak přebytek charisma na straně některých členských států například Francie pod vedením prezidenta Emmanuela Macrona. „Kalibrování charisma na jedné straně a nudné byrokracie na straně druhé se příliš nedaří,“ myslí si Šlosarčík.

Podle Šlosarčíka se také zatím nenaplnil předpoklad, že se bude postupně vytvářet evropský politický národ. V současnosti jsme podle něj naopak svědky většího rozdělení. Také pojmy, se kterými se v evropské politice operuje, jsou chápány v každém státě jinak. To se týká například i hojně skloňovaného termínu solidarita. Těžko proto mohou fungovat reformy jako je celoevropská volební kandidátka nebo koncept takzvaných spitzenkandidátů.

Sokol: Jsme posedlí větší efektivitou

„EU může být efektivní a relativně efektivní je, na to, co je to za organizaci,“ myslí si Petr Sokol. Podle jeho názoru jsme svědky obsese, kdy se neustále honíme za větší efektivitou. Například v národních státech se efektivita fungování tolik neřeší, spíše se zaměřujeme na demokratičnost.

„EU bude efektivní, až zapomene na neustálou touhu měnit instituce,“ souhlasí Sokol s názorem Šlosarčíka. Lisabonská smlouva, která měla reformovat evropské instituce, podle něj politiku příliš nezměnila. Nově zavedená občanská iniciativa nebo žlutá karta byly využity minimálně, velký dopad neměla ani možnost Evropského parlamentu blokovat mezinárodní smlouvy.

Ani dva hlavní současné reformní návrhy celoevropská kandidátka a spitzenkandidát podle Sokola fungování EU neovlivní. V každém případě ale podle jeho názoru časté snahy měnit instituce Evropské unii nesvědčí, stejně jako by národnímu státu neprospělo měnit každou chvíli ústavu. „Efektivita bude, až se instituce nechají nějakou dobu pracovat a nebudou se neustále přestavovat,“ předpokládá Sokol.

Autor: Tereza Chlebounová, Euroskop

migrace, které se projevují zejména ve chvíli, kdy migrace není doplněna úspěšnou integrací. Máme migraci spíše vítat, nebo se jí obávat? Na toto téma se 1. března vedla diskuze v

Evropském domě v Praze.

Debatovat přišli Helena Langšádlová, členka Výboru pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, Lucie Sládková, vedoucí české mise Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), a Radko Hokovský, externí odborný asistent Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy.

Langšádlová: Evropa měla pomáhat nejzranitelnějším

Helena Langšádlová na úvod připomněla, že migrace je fenomén spjatý s lidstvem od jeho prvopočátků. Zdůraznila nutnost rozlišovat mezi legální ekonomickou migrací (za účelem práce, studia, výzkumu aj.) a uprchlictvím. Ohledně uprchlické krize vrcholící v roce 2015 Langšádlová přístup Evropy zkritizovala za to, že vzhledem k omezeným evropským kapacitám se měla pomoc přednostně poskytovat těm nejzranitelnějším skupinám (ženám, dětem, nemocným). Místo toho na Starý kontinent putovali jednotlivci, kteří na to měli sílu a peníze a ke kterým se připojilo nemalé procento ryze ekonomických migrantů.

Langšádlová pokládá za selhání, že došlo ke ztrátě kontroly nad vnější hranicí. Uprchlíckou krizi podle ní pomohlo vyřešit až uzavření dohody mezi Unií a Tureckem, přesto chybný postup vyvolal určité druhotné hrozby – nárůst radikalismu krajně pravicových stran, vzestup islamistické radikalizace a posílení vlivu Ruska v Evropě, projevujícího se šířením falešných zpráv.

Pozitivně Langšádlová naopak hodnotí vznik společné Evropské pobřežní a pohraniční stráže, zlepšené užívání databáze otisků prstů EURODAC i uzavírání smluv s africkými státy, které většinou řeší i problematiku zpětného navracení neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu.

Sládková: Imigraci za prací Česko potřebuje

Lucie Sládková kritizovala veřejný diskurz o migraci, který v jejich očích leckdy postrádá fakta. Připomněla doby, kdy Česká republika přijímala velké množství muslimských migrantů (kosovských Albánců) a nikdo se nad tím nepozastavoval. Z globálního hlediska přitom největší migrační pohyb nenastává v Evropě, nýbrž v Asii a Africe. V tuzemsku nyní legálně pobývá 503 tisíc cizinců, což tvoří 5 procent české populace. Česko se nachází pod unijním průměrem, který se rovná 8 procentům. Migrace se ovšem vyznačuje vysokou dynamikou – v roce 1993 v ČR pobývalo 78 tisíc migrantů a nyní počet migrantů přicházejících do Česka za prací meziročně narůstá o 20 až 30 tisíc lidí. Podle Sládkové tento typ migrace ČR potřebuje, zvládne a nikoho to nezatíží.

Pracovní migranti však čelí mnohým výzvám, upozornila Sládková. Často dělají podřadné práce, označované „3D“ (z anglického „dirty, difficult, dangerous“ - špinavé, náročné, nebezpečné). Jejich potenciál tak zůstává nevyužit, a to i kvůli problematickému způsobu uznávání zahraničních kvalifikací.

Spolupráce ano, společná evropská armáda je však zatím jen iluze

Ve čtvrtek 22. března, tedy ve stejný den, kdy se premiér Andrej Babiš setkal s generálem tajemníkem NATO Jensem Stoltenbergem, uspořádalo Eurocentrum Praha veřejný seminář na téma „Jak by měla vypadat společná evropská obranná politika?“. Diskutovat přišli Miloš Balabán, vedoucí Střediska bezpečnostní politiky FSV UK, a Miroslav Žižka, bývalý vojenský představitel ČR při NATO a EU.

Dalším rizikem jsou různí zprostředkovatelé a šedá ekonomika. Migranti dle Sládkové příliš nevyužívají pomoc úřadů, protože jim nedůvěřují, ani neziskových organizací, které jim nabízejí bezplatnou pomoc, což v jejich očích opět vyvolává nedůvěru.

Vedoucí české mise IOM vyvrátila i některé nejrozšířenější mýty o migraci – jako například, že migranti sem chodí kvůli sociálním dávkám, zapříčiňují vyšší kriminalitu či berou práci domácímu obyvatelstvu. Sládková odmítla i prognózy toho, že evropská populace bude vytlačena populací muslimskou. Muslimové v současnosti představují 4,9 procenta obyvatel evropských zemí, jejich porodnost je sice o něco vyšší, například v Německu už ovšem i ta klesla z průměrné hodnoty 2,6 dítěte na ženu na 1,9. Od roku 2014 Unie zaevidovala 3 miliony žádostí o azyl – i kdyby čistě hypoteticky všichni žadatelé uspěli, znamenalo by to nárůst evropské populace pouze o 0,5 procenta.

Hokovský: Strach není zcela iracionální, vnímání je europeizováno

Radko Hokovský polemizoval s tvrzením, že strach z migrace je iracionální. Podle Hokovského dochází k tomu, že české vnímání je europeizované – vychází z obrazů ze západní Evropy. Tyto obrazy jsou sice zveličené a vytržené z kontextu, zachycují však negativní aspekty migrační politiky západoevropských států (nedůsledné vymáhání přistěhovaleckých norem, opožděné vytváření integrační politiky či absence systému prevence šíření islamistického extrémismu), ze kterých je třeba se poučit.

Hokovský uznal, že diskuze je polarizovaná. Jeden extrém je vnímání migrace jako „zla“ a apriorní odmítání veškeré migrace (včetně legálních pracovních migrantů, o něž máme zájem). Druhý extrém je snaha umožnit zcela neomezenou migraci, která je chápána jako vždy přínosný fenomén. Hokovský pokládá obě krajní polohy za chybné a nebezpečné. Volá po tom, abychom si jasně stanovili, jaký typ migrace chceme a jaký nikoli.

Celospolečenská shoda panuje v odmítání masové, nekontrolované a nelegální migrace. V našem zájmu naopak je přistěhovalectví regulované, kontrolované a legální (které ostatně můžeme pozorovat v případě přistěhovalců z Vietnamu či Ukrajiny). Třetí rovina diskuze se odvíjí okolo uprchlictví. Podle Hokovského je třeba uprchlíkům pomáhat přímo v jejich zemi. Oceňuje proto rozvíjející se kooperaci s Afrikou, ač podle něj měla být zahájena dříve.

Do budoucna Hokovský volá po důslednější realizaci návratové politiky, zlepšené ochraně vnějších hranic a navázání spolupráce s hraničními třetími zeměmi, která může probíhat i na mezistátní bilaterální bázi. „Česká migrační politika je nastavená mimořádně dobře, přísně, a z toho důvodu není čeho se bát,“ uzavřel Hokovský.

Autor: Petr Pospíšil, Euroskop

Balabán hned na úvod poukázal na zásadní změnu geopolitického kontextu. Na rozdíl od situace těsně po skončení studené války současný svět není unipolární, nýbrž multipolární. Spojené státy nejsou dominantním hegemonem, ale velmocenskou pozici a globální vliv si stále asertivněji nárokují i Čína či Rusko.

Impulsy k výraznější evropské iniciativě? Brexit a Trump

Administrativa amerického prezidenta Trumpa navíc slevuje ze svých ambic formovat svět, což vyústilo v obavy evropských lídrů ohledně budoucí spolehlivosti Severoatlantské aliance jakožto hlavního garanta bezpečnosti Evropy. Tento vývoj byl proto impulsem k výraznější vlastní iniciativě Evropy při zajišťování své obrany.

© čtk

Prvními hmatatelnými výsledky tohoto úsilí je například stálá strukturovaná spolupráce (PESCO) či evropský obranný fond. Podle Žižky byl dalším důvodem k intenzivnější spolupráci v obranné oblasti i brexit.

Rizika pro evropskou bezpečnost mají původ v sousedství Evropy

Žižka připomněl, že Evropa musí pozorně monitorovat bezpečnostní kontext ve svém nejbližším okolí (východní Ukrajina, Blízký Východ), kde probíhají ozbrojené konflikty, jež mají potenciál přímo či nepřímo ohrozit evropskou bezpečnost. „Boj za obranu a bezpečnost Evropy začíná za jejími hranicemi,“ uvedl. Hlavní hrozby pak Žižka spatřuje ve velmocenských ambicích Ruska a v možném rozpadu státního aparátu v tzv. regionu MENA, zahrnujícím Blízký Východ a severní Afriku.

Pro současnou dobu je podle Žižky příznačné, že stále výrazněji splývají vnější a vnitřní aspekty bezpečnosti, dochází ke stírání

rozdílů mezi „frontou“ a „zázemím“, mezi pojmy charakteristickými pro konvenční ozbrojené konflikty. Stále častěji naopak dochází k aplikaci hybridních forem vedení boje, například využitím kybernetických prostředků, šířením dezinformací za účelem rozvrácení demokratického státního zřízení.

Evropská armáda znamená sjednocené vedení, proto je nereálná

Ani v tomto novém bezpečnostním kontextu však Evropa pochopitelně nemůže rezignovat na konvenční obranné prostředky. Co se týče sousloví „evropská armáda“, Žižka rozlišuje mezi evropskou armádou s malým „e“ a s velkým „E“. První pojem chápe jako souhrn armád jednotlivých evropských zemí. Druhý jmenovaný koncept by znamenal armádu a vojáky bojující pod vlajkou Evropské unie. Tento model by vyžadoval společného ministra obrany EU, náčelníka generálního štábu, jeden generální štáb atd. Z praktických i politických důvodů proto považuje Žižka možnost vzniku takové „Evropské armády“ za nereálnou.

To však nevylučuje žádoucí podpůrnou a koordinační roli společných iniciativ, jako je PESCO či Evropský obranný fond, které mohou přispět ke zvýšení efektivity a akceschopnosti evropských armád, zabraňování vzniku nežádoucích duplicit či přílišné diverzifikaci zbrojních systémů mezi jednotlivými členskými zeměmi.

Autor: Petr Pospíšil, Euroskop

Vydavatel:

Odbor komunikace o evropských záležitostech (OEZ)

Adresa:

nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1

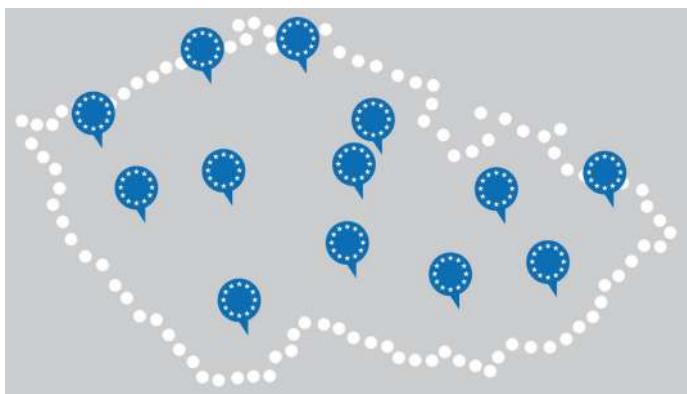
Email:

euroskop@vlada.cz

EUROSKOP.CZ

EUROFON
800 200 200

EUROCENTRA

Eurocentra jsou informační místa zřizovaná Odborem komunikace o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

Poskytují činnost o Evropské unii pro širokou i odbornou veřejnost, nabízí informační materiály a řadu dalších služeb pro zájemce o hlubší poznání EU a aspektů členství České republiky v Evropské unii

Podrobné informace o činnosti a akcích Eurocenter najdete na:
www.eurocentra.cz